

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-01-10

Diarienummer SLK-2023-00738

Handläggare

Helena Österlind, Emilia Åman

Telefon: 031-368 02 28

E-post: helena.osterlind@stadshuset.goteborg.se

Redovisning av uppdrag att utvärdera kommunstyrelsens trygghetsråd utifrån Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Redovisning av kommunstyrelsens uppdrag 2023-09-20, § 633, att utvärdera kommunstyrelsens trygghetsråd utifrån lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete antecknas och förklaras fullgjort.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2023-09-20, § 633 att ge stadsledningskontoret i uppdrag att utvärdera kommunstyrelsens trygghetsråd utifrån Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Uppdraget har genomförts i samverkan med Polisområde Storgöteborg.

Stadsledningskontorets samlade bedömning är att Göteborgs Stad uppfyller intentionerna i lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete då staden har en strategisk samverkan med de närmast berörda aktörerna både på hela staden- och stadsområdesnivå. Inga nya forum bedöms således vara nödvändiga.

Utredningen visar att Göteborgs Stads trygghetsråd inte enskilt kan utgöra stadens strategiska samverkansforum enligt lagen. Om det ska finnas kvar med sitt nuvarande syfte ser stadsledningskontoret behov av revideringar i reglementet.

Stadsledningskontoret bedömer att den samverkan Staden har med polisen inom Trygg i Göteborg med stadenövergripande styrgrupp samt styrgrupper i de fyra stadsområdena ger bäst förutsättningar för ett effektivt och kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete i enlighet med lagens intentioner, vilket motsvarar alternativ C i utredningen.

Kommunstyrelsen deltar genom hearings och har ett tydligt ansvar för frågorna genom de styrande dokument som kommunfullmäktige antagit samt genom stadsledningskontorets strategiska samordningsfunktion.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En intention med den nya lagen är att det brottsförebyggande arbetet ska bedrivas effektivt och kunskapsbaserat. Att arbetet är effektivt innebär att de resurser som satsas ger så stor effekt som möjligt i förhållande till målet att minska brottsligheten och öka människors trygghet. Ytterligare en avgörande faktor för ett effektivt brottsförebyggande

arbete är att berörda aktörer samverkar. Det brottsförebyggande arbetet ställer höga krav på kommunen och många andra aktörer men de potentiella vinsterna bedöms vara stora om samhället utnyttjar den fulla potential ett effektivt och samordnat arbete erbjuder.

Det är svårt att bedöma omfattningen av sådana vinster. En anledning är att det inte går att med säkerhet uppskatta brottslighetens omfattning och därmed inte heller dess ekonomiska konsekvenser. Kostnadsberäkningar försvåras även av att brottsligheten har effekter på olika delar av samhället och därmed leder till olika direkta eller indirekta kostnader. Enligt Företagens trygghetsundersökning i Göteborg 2022 framkommer att konsekvenserna av brottslighet och otrygghet för enskilda företag kan bli mycket kostsamma och riskerar att företagsledningen överväger att flytta eller lägga ned verksamheten. Det kan även innebära svårigheter att attrahera kompetens och investeringar till staden.

Kostnaderna för Göteborgs Stads Trygghetsråd har ingått inom ramen för kommunstyrelsens budget och uppskattas till cirka 200 000 kr årligen och avser framför allt administrativt arbete. Deltagande i trygghetsrådet finansieras av respektive deltagande organisation. I det fall kommunstyrelsen beslutar att behålla och utveckla Trygghetsrådet i linje med tjänstutlåtandets alternativ A så är stadsledningskontorets bedömning att de administrativa uppgifterna för kontoret kommer att öka men att de även fortsättningsvis ryms inom kommunstyrelsens budget.

Även kostnader avseende samordning och administration av samverkansforum inom Trygg-i Göteborg, såsom Stadens och polisens samverkansgrupp (SoPS) och Samordningsgrupp för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete (SToB) ingår i befintlig budget för kommunstyrelsen och deltagande nämnder och styrelser. En utökning av dessa samverkansstrukturer enligt tjänstutlåtandets alternativ C kommer att innebära en marginell ökning av utgifter men bedöms inrymmas inom befintlig budget.

De administrativa kostnaderna för strategisk samverkan behöver vägas mot syftet och effekterna av respektive forum.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Många som lever, verkar och vistas i Göteborg upplever ibland otrygghet och rädsla för att utsättas för brott. Otryggheten leder till inskränkningar i vardagslivet. De tre grupper som upplever störst otrygghet i sitt bostadsområde är kvinnor, de som bor i hyresrätt och de som bor i resurssvaga områden.

Många barn och unga upplever otrygghet. Särskilt i utsatta områden där kriminella har en inverkan på samhället, finns också en stor riskgrupp av barn och unga som lätt påverkas av normbrytande beteenden och kontakter med kriminella aktörer. De socialiseras och rekryteras in i miljöer kopplade till organiserad brottslighet och gängkriminalitet. Ett arbete som förebygger att barn och unga begår eller utsätts för brott kan ge flera positiva konsekvenser för dem själva och för samhället i stort. Det kan också bidra till uppfyllandet av den del av målet för barnrättspolitikerna som handlar om att barn och unga ska respekteras och ges möjlighet till utveckling och trygghet.

Brottsligheten och dess konsekvenser är inte jämnt fördelade. Män är till exempel kraftigt överrepresenterade bland gärningspersoner. Diskrimineringsgrunderna är faktorer som kan påverka graden av otrygghet och risken att utsättas för brott. Grupper som tillhör minoriteter är mer utsatta för bland annat rasism och hatbrott. När det gäller utsatthet för brott finns det också skillnader mellan olika brottstyper kopplat till kön.

För att Göteborg ska vara en trygg och säker stad för alla som lever, verkar och vistas i staden behöver det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet samordnas och ske i samverkan mellan olika aktörer. En diskussion utifrån många olika perspektiv när det gäller brott och otrygghet är nödvändig. Det handlar om att skapa likvärdiga livsvillkor.

Stadsledningskontorets bedömning är att såväl Göteborgs Stads trygghetsråd som stadens Trygg i-struktur inbegriper perspektiv från olika målgrupper. Det framgår tydligt i trygghetsrådets sammansättning där representanter har valts ut med utgångspunkt från olika målgrupper. I Trygg i-strukturen finns representationen mer tydligt på lokal nivå, i arbetsgrupper och andra lokala samarbeten.

Bilagor

1. Kommunstyrelsens protokollsutdrag 2023-09-20 § 633
2. Reglemente för Göteborgs Stads trygghetsråd
3. Samverkansöverenskommelse mellan Polisområde Storgöteborg och Göteborgs Stad
4. Göteborgs Stads inriktning för deltagande i Nordic Safe Cities

Ärendet

I ärendet redogör stadsledningskontoret för hur strategiska brottsförebyggande frågor ska samverkas enligt Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. I ärendet tas ställning till om Göteborgs Stads trygghetsråd bör vara en del av samverkan eller om det kan utgå.

Beskrivning av ärendet

Den 1 juli 2023 trädde Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete i kraft. Syftet med den nya lagen är att säkerställa att kommunernas brottsförebyggande arbete är effektivt och kunskapsbaserat genom bland annat ett strukturerat lägesbilsarbete. Arbetet ska ledas av kommunstyrelsen som även ansvarar för att kontinuerligt rapportera om det brottsförebyggande arbetet till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen beslutade 2023-12-13, § 931, om struktur för Göteborgs Stads kunskapsbaserade arbete med lägesbilder brott och otrygghet. Lagen anger även att kommunen ska ha en samordningsfunktion för brottsförebyggande frågor med uppgift att samordna och stödja genomförandet av kommunens arbete enligt denna lag. Göteborgs Stads samordningsfunktion inrättades redan 2020 och finns inom stadsledningskontoret, dnr 0392/19.

I kommunfullmäktiges budget 2020 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att inrätta ett trygghetsråd för att stärka det politiska ansvaret i de trygghetsfrämjande och brottsförebyggande frågorna på strategisk nivå. Kommunfullmäktige beslutade 2020-05-14 § 24 om reglemente för Göteborgs Stads trygghetsråd, vilket har sammanträtt fyra gånger årligen fram till ny mandatperiod 2023.

Kommunstyrelsen beslutade 2023-09-20 § 633 att ge stadsledningskontoret i uppdrag att utvärdera kommunstyrelsens trygghetsråd utifrån Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Uppdraget ska genomföras i nära samverkan med Polismyndigheten. I utvärderingen ska stadsledningskontoret ta ställning till:

- a) om kommunstyrelsens trygghetsråd bör förändras för att få ett tydligare syfte, förbättrad uppföljning och annan sammansättning.
- b) om kommunstyrelsens trygghetsråd bör utgå och ersättas med nytt forum för strategiska brottsförebyggande frågor.
- c) om kommunstyrelsens trygghetsråd bör utgå och ersättas med något av stadens befintliga forum för samverkan mellan kommunen och Polismyndigheten, exempelvis existerande samverkansforum inom Trygg i-modellen.

Lagen avser kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete, men kan även omfatta trygghetsskapande åtgärder. I föreliggande tjänsteutlåtande används ofta brottsförebyggande arbete som ett samlande begrepp för kommunens ansvar och insatser inom området.

Den nya lagen ger kommuner ansvar för samordning

Brottsförebyggande arbete är något som inryms i det som utgör en kommuns uppdrag enligt den allmänna kompetensbestämmelsen i kommunallagen, som innebär att en kommun själv får ha hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens område eller deras medlemmar. I det brottsförebyggande arbetet intar åtgärder inom områdena socialtjänst, skolväsende och samhällsbyggnad en särställning.

Brottsförebyggande åtgärder kan dock även aktualiseras inom andra områden som omfattas av kommunernas uppdrag. Den huvudsakliga begränsningen för det arbete som kommunerna får ägna sig åt är sådana angelägenheter som enbart staten, en annan kommun eller region eller någon annan ska ha hand om (2 kap. 2 § kommunallagen [2017:725]).

Syftet med lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete, hädanefter kallad lagen, är att säkerställa att kommunernas brottsförebyggande arbete är effektivt och kunskapsbaserat men även att ge kommunerna en tydligare roll och ansvar.

Bestämmelserna i lagen innebär dock inte att kommunen övertar ett ansvar från annan myndighet eller någon inskränkning i det ansvar som vilar på andra myndigheter.

Bestämmelsen ger inte heller kommuner mandat att bestämma över andra aktörer.

Lagen ger kommunerna ett ansvar för samordning av det brottsförebyggande arbetet inom sitt geografiska område. Enligt 10 § ska kommunerna verka för att strategiska brottsförebyggande frågor hanteras i ett särskilt forum (strategiskt råd) där kommunen och relevanta aktörer ingår. Av förarbetena till lagen framgår att rådet ska utgöra ett forum för dialog mellan de aktörer som är närmast berörda. Det tydliggörs att det inte finns ett lagstadgat krav för kommunen att samverka med vissa angivna aktörer, utan att kommunen själva får avgöra vilka som bedöms närmast berörda. Det anges exempel på vilka parter som kan vara närmast berörda, såsom Polismyndigheten, skolväsendet, socialtjänst och andra offentliga aktörer samt aktörer inom näringslivet och det civila samhällets organisationer. Bestämmelsen tar sikte på strategiska frågor så som exempelvis planering och utformning av arbetet. Som exempel på strategiska frågor för den strategiska dialogen anges brottsligheten och dess konsekvenser samt behovet av åtgärder, samordning och samverkan. Lagen hindrar dock inte dialog i mer operativa frågor kopplade till arbetets utförande (prop. 2022/23:43 s. 33).

I 10 § tydliggörs även att rådet ska ledas av kommunen och att kommunen ska verka för att övriga aktörer i rådet deltar med representanter som har ledande befattningar. För att dialogen som förs i rådet ska bli så meningsfull som möjligt behöver det också finnas tydliga kanaler från rådet och vidare in i respektive deltagarorganisation (se a. prop. s. 22).

Göteborgs Stads styrning överensstämmer med lagens kravställning

Samtidigt som beredningen av förslaget om ett nytt lagstadgat ansvar för kommunens brottsförebyggande arbete pågick arbetade stadsledningskontoret med ett uppdrag från kommunstyrelsen att ta fram ett nytt program för det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet i staden. Kommunfullmäktige beslutade 2022-06-16 § 4 om Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program, vilket i princip omfattar det ansvar kommunen numera har.

Programmet tydliggör bland annat att stadens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete ska vara kunskapsbaserat och utgå från aktuella lägesbilder. Programmet understryker också att en avgörande faktor för ett effektivt och långsiktigt trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete är att det bedrivs samordnat och i nära samverkan mellan förvaltningar och bolag likväl som med fastighetsägare, näringslivet, polisen och andra statliga och regionala aktörer och myndigheter samt akademien. Den samlade förmågan är även beroende av goda krafter hos civilsamhället.

Helhetsperspektiv, långsiktighet och ett tydligt ledningsansvar är centrala utgångspunkter för framgång i samverkansarbetet. Det är också avgörande att det finns särskilda funktioner som håller ihop, driver och koordinerar arbetet.

I programmet tydliggörs vilka av stadens nämnder och styrelser som har särskilt ansvar för samverkan i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet i form av två strategier. Kommunstyrelsen samt socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst ansvarar särskilt för strategin att Göteborgs Stad ska bjuda in till centrala och lokala trygghetsskapande och brottsförebyggande forum/råd för att identifiera frågor där samordning och vidare samverkan bör ske. Business Region Göteborg AB, idrotts- och föreningsnämnden samt socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst har särskilt ansvar för strategin att stärka civilsamhällets och näringslivets delaktighet i det gemensamma trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Samtliga nämnder och styrelser har ett ansvar att delta i arbetet.

Kommunfullmäktige har beslutat om andra styrdokument av betydelse inom området.

- Göteborgs Stads handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen
- Göteborgs Stads handlingsplan för att motverka tystnadskulturer
- Göteborgs Stads handlingsplan för att inga områden ska vara särskilt utsatta 2025
- Göteborgs Stads riktlinje för arbetet mot våldsbejakande extremism och radikaliserings
- Göteborgs Stads riktlinje för arbete med avhoppare

I ovanstående styrande dokument utdelas ansvar för stadens nämnder och styrelser men kommunstyrelsen ges ett samlat ansvar för samordning och uppföljning av arbetet.

Göteborgs Stads trygghetsråd instiftades för att stärka det politiska ansvaret

Göteborgs Stads trygghetsråd instiftades 2020 och är enligt reglementet kommunstyrelsens samrådsorgan med relevanta aktörer inom det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet. Rådet ska vara ett forum för ömsesidigt lärande och syftar till att stärka det politiska ansvaret i dessa frågor på strategisk nivå. Rådet behandlar inte ärenden som avser enskild person eller operativa frågor.

Till rådets uppgifter hör bland annat att

- bevaka de trygghetsfrämjande och brottsförebyggande frågorna utifrån perspektiven trygghet, säkerhet och stadsmiljö.
- Arbeta omvärldsbevakande och analyserande.
- Följa upp utvecklingen av det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande programmet och vid behov ta initiativ till revidering.
- Initiera dialog/samverkan med aktörer på regional och nationell nivå.
- Framföra önskemål och ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar till berörda huvudmän inom staden.
- Verka för erfarenhetsutbyte mellan lokal och central nivå gällande trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete
- Vara forum för strategiskt samråd och agera som rådgivande instans för kommunen i strategiska frågor.

Göteborgs Stads trygghetsråd ska även samverka med kommunstyrelsens övriga råd samt ungdomsfullmäktige och studentforum. Till trygghetsrådet kopplas även medlemskap i Nordic Safe Cities, för att dra nytta och utbyta erfarenheter av andra nordiska städers trygghetsarbete.

Rådet består av 14 ledamöter och 2 ersättare. I rådet ingår kommunstyrelsens presidium liksom 11 ledamöter på tjänstepersonsnivå för relevanta aktörer i det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet. De relevanta aktörer som identifierades vid framtagande av reglementet var Polisområde Storgöteborg, Västra Götalandsregionen, Försvarsmakten, Länsstyrelsen i Västra Götalands län samt två representanter från näringslivet som utgjorts av Svenskt Näringsliv och Göteborgs Stads näringslivsstrategiska grupp. I rådet har det även ingått två representanter från akademien, en från Chalmers tekniska högskola och en från Göteborgs Universitet. Representanter från civilsamhället har varit Stadsmissionen, Coompanion samt Kvinnojourer i Väst.

Rådet hade sitt första möte i oktober 2020 och under 2021 och 2022 sammanträdde rådet fyra gånger årligen. Rådet har inte sammanträtt under 2023. Rådet har lämnat verksamhetsberättelser till kommunstyrelsen 2021 och 2022 som inkluderar rådets egen utvärdering av verksamhetsåret och sina arbetsformer.

Göteborgs Stad har flera stadenövergripande strategiska samverkansforum inom området

Utöver trygghetsrådet finns flera strategiska samverkansforum där ledningsfunktioner deltar och där olika inriktningar för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet är i fokus. Under varje sådant forum finns operativa arbetsgrupper där relevanta aktörer deltar. Dessa forum är:

Stadens och polisens samordningsgrupp (SoPS)

Arbetet enligt samverkansmodellen Trygg i Göteborg har pågått sedan 2010. Med utgångspunkt i ”Samverkansöverenskommelse mellan Polisområde Storgöteborg och Göteborgs Stad” finns en strategisk samordningsgrupp, *Stadens och polisens samordningsgrupp* (SoPS), som sammanträder fyra gånger om året. Syftet med samordningsgruppen är att skapa förutsättningar för det gemensamma arbetet samt säkerställa kvalitet och likvärdighet. I forumet sker återkommande rapportering av arbetet inom de olika samverkansmodellerna Trygg i Göteborg, SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid), SIG (sociala insatsgrupper), GVI (group violence intervention) och avhopparverksamhet samt andra aktuella frågor kring samarbetet. Stadsdirektör samt polischef för polisområde Storgöteborg turas om att vara sammankallande. I gruppen ingår lokalpolisområdeschefer, förvaltningsdirektörer för socialförvaltningarna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, grundskoleförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Från stadsledningskontoret deltar direktör för område utveckling och hållbarhet och avdelningschefer för brottsförebyggande och trygghet samt säkerhet och beredskap.

Samordningsgrupp för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete (SToB)

Staden har en strategisk samordningsgrupp för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete (SToB) som sammanträder fyra gånger om året. Syftet med samordningsgruppen är att på strategisk nivå samordna och stödja det stadengemensamma och lokala arbetet, med fokus på samma samverkansmodeller som SoPS. Direktör för område utveckling och hållbarhet på stadsledningskontoret är sammankallande. I gruppen ingår förvaltningsdirektörer för socialförvaltningarna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst,

grundskoleförvaltningen, utbildningsförvaltningen och VD för Förvaltnings AB Framtiden. Från stadsledningskontoret deltar även avdelningschefer för brottsförebyggande och trygghet samt säkerhet och beredskap.

Styrgrupp för Kunskapscentrum mot organiserad brottslighet (KC)

Genom en avsiktsförklaring har Göteborgs Stad och 12 myndigheter kommit överens om att tillsammans arbeta mot organiserad brottslighet, gängkriminalitet och otillåten påverkan. Kunskapscentrum mot organiserad brottslighet är ett nätverk som förutom Göteborgs Stad består av Polismyndigheten Region Väst, Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten, Kronofogden, Kriminalvården, Åklagarmyndigheten, Säkerhetspolisen, Tullverket, Länsstyrelsen Västra Götaland, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och Arbetsförmedlingen. Styrgruppen med ledande funktioner från de olika myndigheterna sammanträder två till tre gånger om året och sammankallas av direktör för område utveckling och hållbarhet på stadsledningskontoret.

Forum för stadengemensam samverkan

Enligt "Överenskommelse om samverkan i kommungemensamma frågor som trygghetsarbete, sociala erfarenheter i samhällsplaneringen, folkhälsoarbete och samverkan med civilsamhället" finns det ett forum för stadengemensam samverkan för samverkansfrågor och genomförande av samverkansinsatser. Forumet sammanträder minst fyra gånger per år. Avdelningschefer i socialförvaltningarna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst är tillsammans sammankallande. Deltagande är representanter med mandat från de resterande 15 välfärdsförvaltningarna samt stadsledningskontoret i enlighet med överenskommelsens syfte och med forumets perspektiv. Därutöver kan respektive part delta med andra representanter utifrån dagordningens innehåll.

Styrgrupp GVI

Göteborgs Stad, Polisområde Storgöteborg och Frivården Göteborg har tecknat en avsiktsförklaring om att tillsammans arbeta utifrån GVI-strategin. Det syftar till att arbeta gemensamt och systematiskt för att minska risken för grovt våld samt öka tryggheten i Göteborg. I Göteborg benämns arbetet som "Vägra gängvåld". Socialförvaltningen Centrum ansvarar för att samordna Stadens arbete med GVI, under ledning av en central styrgrupp som har strategiskt ansvar för projektets genomförande. Styrgruppen sammankallas av avdelningschef för projektansvarig förvaltning och sammanträder cirka en gång per månad. Styrgruppen utgörs av lokalpolisområdeschef, chef för Frivården Göteborg samt avdelningschef för brottsförebyggande och trygghet på stadsledningskontoret.

Framtidenkoncernens säkerhetsråd

Förvaltnings AB Framtiden (Framtiden) har ett säkerhetsråd bestående av bolagens säkerhetschefer. Sammakallande är koncernsäkerhetschefen. Det finns även en grupp bestående av alla koncernens trygghetsvärdschefer som säkerhetsrådet samordnar.

Styrgrupper för framtidshubbar samt handslag med näringslivet

I alla särskilt utsatta områden i staden finns framtidshubbar dit framför allt de som inte är inskrivna i Arbetsförmedlingen kan komma och prata framtid. Hubbarna utgår från skriftliga överenskommelser och inom dem samverkar Framtiden, Business Region Göteborg (BRG), arbetsmarknad och vuxenutbildning, demokrati och medborgarservice, alla fyra socialförvaltningarna samt näringsliv och civilsamhälle.

Dessa aktörer ingår i en styrgrupp som sammankallas av Framtiden. Med start 2024 kommer gruppen att träffas fyra gånger årligen.

Det finns också ett organiserat samarbete med näringslivet i hälften av stadens sex områden som är eller har varit särskilt utsatta. Utifrån breda överenskommelser mellan privata och offentliga aktörer samverkar Framtiden och BRG med näringslivet för en positiv utveckling i områdena genom konkreta satsningar på skola, fritid och arbete. Det finns en övergripande styrgrupp kopplat till handslagen som träffas en gång och året sammankallas av Framtiden. I styrgruppen ingår kommunstyrelsens ordförande, BRG, polisen och näringslivet samt representanter från handslagen i Biskopsgården och Bergsjön. Lokala styrgrupper finns för respektive handslag och framtidshubb med representanter från verksamheterna.

En stor del av det brottsförebyggande arbetet samordnas och sker lokalt

Det operativa arbetet samordnas och sker lokalt. Exempel på sådant arbete är platssamverkan som är samarbete mellan olika aktörer som syftar till att utveckla en avgränsad plats i staden med fokus exempelvis på brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Stadens förvaltningar driver eller samordnar vissa projekt och deltar i andra. I Göteborg finns cirka 70 utvecklingsprojekt i form av platssamverkan med olika grad av formaliserade samverkansöverenskommelser där Staden samverkar med polis, civilsamhälle, fastighetsägare och övrigt näringsliv med flera. Staden samverkar också med civilsamhället via idéburet offentligt partnerskap (IOP). En del av samordningen i det brottsförebyggande arbetet sker på stadsområdesnivå där följande kan nämnas:

Styrgrupper i stadsområdena för Trygg i

Med utgångspunkt i ”Samverkansöverenskommelse mellan Polisområde Storgöteborg och Göteborgs Stad” finns det styrgrupper för Trygg i-arbetet i de fyra stadsområdena Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst och de sammanträder fyra gånger per år. Syftet med styrgrupperna är att skapa förutsättningar för Trygg i-arbetet på stadsområdesnivå. De hanterar också övriga samverkansfrågor som SSPF, SIG och avhopparverksamhet. Grundbemanningen är direktör i respektive socialförvaltning och lokalpolisområdeschef som turas om att vara sammankallande. Deltagare kan också vara andra chefer och funktioner i organisationerna.

Forum för stadsområdessamverkan

Enligt ”Överenskommelse om samverkan i kommungemensamma frågor som trygghetsarbete, sociala erfarenheter i samhällsplaneringen, folkhälsoarbete och samverkan med civilsamhället” finns det i respektive stadsområde ett forum för stadsområdessamverkan för samverkansfrågor och genomförande av samverkansinsatser. Forumet, som sammanträder minst fyra till sex gånger per år, syftar till att hantera samverkan inom stadsområdet när det perspektivet är lämpligast för samverkan mellan parterna. Avdelningschef för socialförvaltningen i respektive stadsområde är utifrån sitt samordningsuppdrag sammankallande. Deltagande är representanter med mandat från de resterande 15 välfärdsförvaltningarna i enlighet med överenskommelsens syfte och med forumets perspektiv. Därutöver kan respektive part delta med andra representanter utifrån dagordningens innehåll.

Stadsområdenas samhällsutvecklingsråd

De fyra stadsområdena Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst har varsitt samhällsutvecklingsråd som ska bidra till att ge möjlighet för politiken att kunna beakta befolkningens behov och ha kännedom om lokala förhållanden. Förutom presidiet deltar även ytterligare representanter från nämnden. Nämndens ordförande leder rådet som möts regelbundet under året. Råden ska möjliggöra en fördjupad dialog, kunskapsutveckling och skapa en gemensam förståelsegrund kring frågor utifrån nämndernas särskilda ansvar, såsom trygghetsarbete. Teman och inriktning planeras i samråd med rådet och förvaltningen. Utöver fasta representanter från rådet bjuds andra förvaltningar, bolag, organisationer och civilsamhälle in vid behov. Medborgarperspektiven lyfts in i rådet utifrån de dialoger som hålls regelbundet med invånare och organisationer inom civilsamhället.

Omvärldsbevakning

Stadsledningskontoret har inom ramen för utredningen haft dialoger med samordningsfunktioner för brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete i Stockholms stad och Malmö stad. I båda städerna pågår ett arbete med att definiera och säkerställa stadens ansvar enligt den nya lagen, vilket kan komma att påverka den nuvarande utformningen av strategisk samordning och forum.

Stockholm

Stockholms stad och Polisregion Stockholm har en övergripande samverkansöverenskommelse som syftar till att fördjupa det gemensamma brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. I den centrala styrgruppen för samverkansöverenskommelsen med polisen ingår stadsdirektören, representanter från stadsledningskontoret, berörda förvaltnings- och bolagsdirektörer samt polisens högsta ledning. Det finns även lokala styr- och arbetsgrupper kopplat till samverkansöverenskommelsen. Stockholm bedömer att den centrala styrgruppen för närvarande motsvarar lagens krav på kommunen gällande strategiskt råd.

Malmö

Malmö stad har en styrgrupp som utgår från kommunfullmäktiges mål Trygghet och säkerhet. Direktören för stadskontoret sammankallar styrgruppen, där direktörer från flera olika förvaltningar samt polischefer ingår. Styrgruppen agerar som strategiskt råd utifrån den nya lagen och tar beslut om lägesbild, prioriteringar och åtgärdsplan för stadens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. Styrgruppen har ett informationsansvar mot berörda förvaltningar och bolag som i sin tur har lokala arbetsgrupper. Styrgruppen rapporterar till kommunstyrelse och kommunfullmäktige två gånger årligen.

Nationella uppdrag

Regeringen beslutade den 9 november 2023 om en struktur för systematisk och långsiktig samverkan mellan myndigheter och aktörer på nationell, regional och lokal nivå. Syftet är dels att förhindra att barn och unga socialiseras och rekryteras in i miljöer kopplade till organiserad brottslighet och gängkriminalitet, dels att säkerställa att effektiva och ändamålsenliga åtgärder vidtas när barn och unga är inblandade i grov kriminalitet. Strukturen innebär att det ska finnas råd på såväl nationell, regional och lokal nivå. Lokala råd ska successivt inrättas under 2024 i de mest prioriterade områdena enligt en geografisk fördelning som det nationella rådet, i samverkan med SKR och kommunerna, bedömer lämplig och ändamålsenlig. Polismyndigheten ska vara sammankallande i de lokala råden.

Sammansättningen av deltagare på den lokala nivån ska kunna skilja sig något över landet, med gemensamt att Polismyndigheten och kommunen, med deltagande från socialtjänsten och skolverksamhet, ingår. Utöver dessa bör hälso- och sjukvården samt civilsamhälle och näringsliv delta i lämplig utsträckning, liksom andra relevanta lokala aktörer. Arbetet i de lokala råden ska vara individbaserat med fokus på operativt arbete och konkreta insatser samt komplettera och förstärka redan etablerade och fungerande samverkansformer.

Regeringen har även gett Polismyndigheten och Försvarsmakten i uppdrag att omgående fördjupa samarbetet inom områden där samarbete mellan myndigheterna kan bidra positivt till att bekämpa den systemhotande brottsligheten och där Försvarsmakten kan lämna stöd till polisen i enlighet med befintligt regelverk. I uppdraget ingår även att Polismyndigheten och Försvarsmakten ska analysera och redovisa eventuella hinder för ett effektivt och ändamålsenligt operativt samarbete inom arbetet med att bekämpa gängkriminalitet samt lämna förslag på hur dessa hinder kan undanröjas. Polismyndigheten och Försvarsmakten ska delredovisa åtgärder och eventuella hinder i uppdraget till Regeringskansliet senast den 2 april 2024 och slutredovisa uppdraget senast den 15 oktober 2024.

Göteborgs Stad har fått remissen Ett förtydligat brottsförebyggande ansvar för socialnämnden för yttrande. I promemorian föreslås bestämmelser för att tydliggöra socialtjänstens brottsförebyggande ansvar. Kommunstyrelsen behandlar ärendet 2024-02-21 (SLK-2023-01085).

Utvärdering av Göteborgs Stads trygghetsråd utifrån lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete

Stadsledningskontoret har i dialog med Polisområde Storgöteborg utrett och tagit ställning till de tre alternativen som lämnats i kommunstyrelsens uppdrag för hur strategiska brottsförebyggande frågor ska samverkas. Lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete samt stadens nuvarande styrning och organisering inom brottsförebyggande arbete utgör grunden för nedanstående ställningstaganden.

Alternativ A: Om kommunstyrelsens trygghetsråd bör förändras för att få ett tydligare syfte, förbättrad uppföljning och annan sammansättning

Enligt reglementet för Göteborgs Stads trygghetsråd är rådet kommunstyrelsens samrådsorgan med relevanta aktörer inom det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet. Rådet ska vara ett forum för ömsesidigt lärande och stärka det politiska ansvaret i dessa frågor på strategisk nivå. Bestämmelsen i lagen om särskilt forum för brottsförebyggande frågor tar sikte på strategiska frågor så som exempelvis planering och utformning av arbetet, vilket förutsätter tydliga kanaler från rådet och vidare in i respektive deltagarorganisation. I trygghetsrådet representeras staden i sin nuvarande sammansättning av förtroendevalda och rådet utgör inte heller ett beslutsforum. Stadsledningskontoret står för rådets sekreterarservice men deltar inte i övrigt med tjänstepersoner.

Trygghetsrådet har gjort en årlig uppföljning och utvärdering i form av verksamhetsberättelser som rapporterats till kommunstyrelse och kommunfullmäktige. I rapporteringen framgår vad som har uppskattats av rådets representanter. Bland annat har presentationer och diskussioner utifrån utvalda teman upplevts som bra och har gett ökad kunskap. Rådet ser även ett värde i att bättre känna till varandra för att kunna samarbeta.

Utvärderingarna visar också på flera möjliga utvecklingsområden för att tydliggöra rådets syfte, arbetsformer och sammansättning. Rådets representanter efterfrågar förbättrade förberedelseprocesser inom de deltagande organisationerna inför mötena samt större tydlighet och samsyn gällande vad de ökade kunskaperna och diskussionerna ska mynna ut i. Vidare uppfattas det oklart om och hur det som behandlas på mötena omhändertas och leder till konkret agerande i stadens verksamheter.

Vad gäller sammansättning har rådet önskat en representant från Ungdomsfullmäktige utifrån att barn och unga ofta nämns i diskussionerna. Det har även efterfrågats ytterligare representanter från kommunstyrelsen, så att fler får ta del av föredrag och dialoger. Även stadsledningskontoret ser att trygghetsrådet skulle kunna utökas med fler deltagare, till exempelvis Kriminalvården, då staden de senaste åren intensifierat sin samverkan med myndigheten gällande det brottsförebyggande arbetet. För att möta behovet av omhändertagande och konkret agerande av det som behandlas på mötet, skulle representationen från stadsledningskontoret behöva förändras med exempelvis stadsdirektören deltagande. Det förutsätter att stadsledningskontorets roll i rådet tydliggörs. Sammantaget skulle detta innebära en ökning av antalet representanter i rådet.

Gällande Göteborgs Stads trygghetsråds uppgifter finns vissa otydligheter. Enligt reglementet ska rådet följa upp utvecklingen av det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande programmet och vid behov ta initiativ till revidering. Kommunfullmäktige har beslutat att kommunstyrelsen ansvarar för att årligen följa upp Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program tillsammans med underliggande handlingsplaner, vilket rapporteras till kommunfullmäktige i ordinarie uppföljningsprocess. Enligt lagen ansvarar kommunstyrelsen, eller den nämnd som kommunfullmäktige beslutar, för ledningen av kommunens brottsförebyggande arbete och för att kontinuerligt rapportera om det brottsförebyggande arbetet till kommunfullmäktige. Trygghetsrådets ansvar för uppföljning bedöms otydlig och fyller ingen funktion enligt lagen.

Trygghetsrådet instiftades i syfte att stärka det politiska ansvaret och vara ett dialogforum med relevanta parter. Som sådant kan trygghetsrådet fortsätta men bedöms inte motsvara det strategiska samverkansforum som åsyftas i lagen. Om trygghetsrådet ska vara kvar bör det förändras utifrån de utvärderingar som har gjorts av rådet samt eventuella förändrade inriktningar från kommunstyrelsen. Förändringar av rådets sammansättning, syfte och uppgifter förutsätter att kommunfullmäktige beslutar om ett nytt reglemente.

Alternativ B: Om kommunstyrelsens trygghetsråd bör utgå och ersättas med nytt forum för strategiska brottsförebyggande frågor

Utredningen visar inte på ett behov av att skapa ett nytt forum för strategiska brottsförebyggande frågor. Det finns redan flera olika strategiska forum som leds av kommunen inom området, med relevanta aktörer som deltar med representanter som har ledande befattningar.

Alternativ C: Om kommunstyrelsens trygghetsråd bör utgå och ersättas med något av stadens befintliga forum för samverkan mellan kommunen och Polismyndigheten, exempelvis existerande samverkansforum inom Trygg i-modellen

Som framgår ovan av alternativ A är bedömningen att Göteborgs Stads trygghetsråd inte motsvarar lagens intentioner kring strategiskt forum då rådet saknar beslutsmandat och

inte heller hanterar strategiska frågor så som exempelvis planering och utformning av arbetet. Utredningen visar däremot att det finns ett flertal forum inom Göteborg som på såväl strategisk som operativ nivå hanterar brottsförebyggande frågor. Några av dessa är fokuserade på vissa specifika metoder och aktörer och andra är mer geografiskt indelade.

Inom Trygg i Göteborg finns ett stadenövergripande strategiskt forum, Stadens och polisens samordningsgrupp (SoPS), som inkluderar ledningsfunktioner från relevanta aktörer inom brottsförebyggande arbete. Forumet hanterar behov av åtgärder, samordning och samverkan. Det finns en tydlig beredning genom hela strukturen, där stadens Samordningsgrupp för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete (SToB) är beredande på hela staden nivå. Trygg i-strukturen innefattar också lokala styrgrupper och beredning i samtliga stadsområden. Arbetsgrupper finns både på hela staden nivå och inom stadsområdena, där civilsamhället och näringslivet ingår utifrån behov.

Det är viktigt med långsiktighet i det strategiska perspektivet och att det strategiska forumet stödjer det operativa arbetet lokalt. Beslut utifrån gemensamma analyser bör dock fattas inom respektive organisation. Trygg i Göteborg har funnits sedan 2010 och har löpande utvecklats för att möta samhällets utmaningar samt stadens och Polismyndighetens gemensamma behov. Strukturen och sammansättning har även utvecklats utifrån parternas organisering och styrning. Enligt tidigare uppföljningar av Trygg i Göteborg är samverkansöverenskommelsen mellan staden och polisen, en samlad organisering samt korta beslutsvägar framgångsfaktorer i arbetet.

Lagen anger att det är kommunstyrelsen som ska leda det brottsförebyggande arbetet i staden, om kommunfullmäktige inte beslutar annat. Kommunstyrelsen, genom stadsledningskontoret, ansvarar tillsammans med Polisområde Storgöteborg för den strategiska samordningen på hela staden-nivå av Trygg i Göteborg. Stadsledningskontoret administrerar och leder även stadens samordningsgrupp för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete (SToB), stödjer nämnder och styrelserns arbete enligt Trygg i Göteborg och ansvarar för uppföljning av styrande dokument inom området.

Utredningen visar på ett antal utvecklingsmöjligheter för att SoPS bättre ska uppfylla lagens intentioner, särskilt de delar som avser strategisk samverkan med näringsliv och civilsamhälle. Detta kommer att hanteras genom att SoPS, tillsammans med kommunstyrelsen, anordnar regelbundna hearings dit även näringslivet, civilsamhällets organisationer, akademien och andra berörda myndigheter bjuds in. Vid dessa hearings ges möjlighet till en bred dialog utifrån aktuella lägesbilder om brottsligheten och dess konsekvenser samt behovet av åtgärder, samordning och samverkan.

Kommunstyrelsen har, genom stadsledningskontoret, möjlighet att utveckla organisering och inriktning för samverkan kring brottsförebyggande frågor inom Trygg i Göteborg. Till exempel skulle den interna organiseringen inom SToB kunna få en tydligare koppling till näringslivet genom att vid behov även bjuda in Business Region Göteborg. På samma sätt kan exempelvis idrotts- och föreningsförvaltningen bjudas in till forumet när dialogen och besluten gynnas av aktörer med nära koppling till civilsamhället. En grund för fortsatt utveckling blir de lägesbilder brott och otrygghet som ska redovisas för kommunstyrelse och kommunfullmäktige vartannat år med start 2024.

I Göteborgs Stads trygghetsråd finns aktörer representerade som inte på ett lika tydligt sätt har någon koppling till SoPS, exempelvis Försvarmakten. Stadsledningskontorets

bedömning är dock att staden har en ändamålsenlig samverkan med Försvarsmakten, bland annat genom det Regionala rådet för samhällsskydd och beredskap som samordnas av länsstyrelsen där även Västra Götalandsregionen ingår. Vad gäller säkerhetsfrågor möter kommunstyrelsen, genom stadsledningskontoret, Polisområde Storgöteborg i det säkerhetsforum som polisen samordnar. Syftet i forumet är att behandla frågor kopplat till det ökade terrorhotet, såsom terrorhinder, kamerabevakning och evenemangssäkerhet. Även till detta forum finns arbetsgrupper där berörda förvaltningar och bolag är representerade från staden. Staden har dessutom avsiktsförklaring med akademien genom Göteborgs Universitet och Chalmers Tekniska högskola och överenskommelser med näringslivet och civilsamhället.

Utifrån lagens intentioner är stadsledningskontorets bedömning att Göteborgs Stads trygghetsråd kan utgå och att stadens och polisens samordningsgrupp (SoPS), som kompletteras med hearings där även den politiska nivån i form av kommunstyrelsen medverkar, kan betraktas som det strategiska forum kommunen ska ha för brottsförebyggande arbete. I det fall kommunfullmäktige beslutar att Göteborgs Stads trygghetsråd ska utgå, kan samarbetet med Nordic Safe Cities fortsätta genom den strategiska samordningsfunktionen på stadsledningskontoret. Detta förutsätter dock att Göteborgs Stads inriktning för deltagande i Nordic Safe Cities revideras.

Stadsledningskontorets samlade bedömning

Stadsledningskontorets samlade bedömning är att Göteborgs Stad uppfyller intentionerna i lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete då staden har en strategisk samverkan med de närmast berörda aktörerna. Lagen ger kommunerna en betydande frihet att utifrån lokala behov och förutsättningar själva bestämma hur de väljer att organisera sig. Med hänsyn till Göteborgs storlek är det stadsledningskontorets bedömning att den strategiska samverkan som ska ske enligt lagstiftningen inte kan eller bör begränsas till ett enda forum, utan forum på såväl lokal som central nivå behöver arbeta mot gemensamma mål. Stadsledningskontoret noterar att den politiska styrningen inom brottsförebyggande arbete har stärkts de senaste åren genom att kommunfullmäktige har antagit ett flertal styrdokument inom området.

Utredningens alternativ A visar att Göteborgs Stads trygghetsråd inte kan utgöra stadens strategiska samverkansform enligt lagen och att det därför skulle kunna utgå. Samtidigt visar utredningen att rådet har haft en kunskapsöverförande funktion för deltagarna, vilket skulle kunna motivera att kommunfullmäktige väljer att behålla forumet för detta ändamål. I sådana fall bedömer stadsledningskontoret att kommunstyrelsen bör få i uppdrag att revidera reglementet utifrån kommunstyrelsens önskemål om syfte, uppdrag och sammansättning samt tidigare utvärderingar av rådets verksamhet.

I alternativ C gör stadsledningskontoret bedömningen att Trygg i Göteborg med SoPS som stadenövergripande styrgrupp samt styrgrupper i de fyra stadsområdena uppfyller lagens intentioner för strategisk samordning och utveckling av kommunens brottsförebyggande arbete. Det är en stabil och robust samverkansform med relativt korta beslutsvägar som möjliggör löpande utveckling. Kommunstyrelsen har ett tydligt ansvar för frågorna genom de styrande dokument som kommunfullmäktige antagit samt genom stadsledningskontorets strategiska samordningsfunktion. Genom att tillföra hearings till strukturen ges förutsättningar för stärkt politiskt ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Utöver de forum som utredningen pekar på så ligger det inom kommunstyrelsens

mandat att vid behov bjuda in Polismyndigheten eller andra aktörer för dialog. Stadsledningskontorets samlade bedömning är således att alternativ C ger bäst förutsättningar för ett effektivt och kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete i enlighet med lagens intentioner. Intentionen för instiftandet av Göteborgs Stads trygghetsråd bedöms omhändertas i detta alternativ, varför rådet kan utgå.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Yrkande från S, V och MP angående samverkansformer för strategiska brottsförebyggande frågor

§ 633, 0738/23

Beslut

Enligt yrkande från S, V och MP:

Stadsledningskontoret ges i uppdrag att utvärdera kommunstyrelsens trygghetsråd utifrån Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Uppdraget ska genomföras i nära samverkan med Polismyndigheten. I utvärderingen ska stadsledningskontoret ta ställning till:

- om kommunstyrelsens trygghetsråd bör förändras för att få ett tydligare syfte, förbättrad uppföljning och annan sammansättning.
- om kommunstyrelsens trygghetsråd bör utgå och ersättas med nytt forum för strategiska brottsförebyggande frågor.
- om kommunstyrelsens trygghetsråd bör utgå och ersättas med något av stadens befintliga forum för samverkan mellan kommunen och Polismyndigheten, exempelvis existerande samverkansforum inom Trygg i-modellen.

Tidigare behandling

Bordlagt den 6 september 2023, § 589.

Handlingar

Yrkande från S, V och MP den 30 augusti 2023.

Yttrande från SD den 15 september 2023.

Yttrande från M, D, L och KD den 20 september 2023.

Yrkanden

Ordföranden Jonas Attenius (S) yrkar bifall till yrkande från S, V och MP den 30 augusti 2023.

Hampus Magnusson (M) yrkar avslag på yrkande från S, V och MP den 30 augusti 2023.

Propositionsordning

Ordföranden ställer propositioner på yrkandena och finner att det egna yrkandet bifallits. Omröstning begärs.

Omröstning

Godkänd voteringsproposition: ”Ja för bifall och Nej för avslag på yrkandet från S, V och MP”.

Daniel Bernmar (V), Viktoria Tryggvadottir Rolka (S), Ingrid Andreae (S), Jörgen Fogelklou (SD), Jenny Broman (V), Marina Johansson (S), Karin Pleijel (MP) och ordföranden Jonas Attenius (S) röstar Ja (8).

Hampus Magnusson (M), Martin Wannholt (D), Ann Catrine Fogelgren (L) samt tjänstgörande ersättarna Nina Miskovsky (M) och Anneli Rhedin (M) röstar Nej (5).

Protokollsanteckningar

Jörgen Fogelklou (SD) antecknar som yttrande en skrivelse från den 15 september 2023.

Representanterna från M, D och L antecknar som yttrande en skrivelse från den 20 september 2023.

Protokollsutdrag skickas till

Stadsledningskontoret

Dag för justering

2023-10-11

Vid protokollet

Sekreterare

Lina Isaksson

Ordförande

Jonas Attenius

Justerande

Hampus Magnusson

Reglemente för Göteborgs Stads trygghetsråd

Inledande bestämmelse

§ 1 Detta reglemente träder i kraft den 2020-09-10.

Ändringar i dessa regler fastställs av kommunstyrelsen.

Syftet med rådet

§ 2 Göteborgs Stads trygghetsråd är kommunstyrelsens samrådsorgan med relevanta aktörer inom det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet. Rådet ska vara ett forum för ömsesidigt lärande och syftar till att stärka det politiska ansvaret i dessa frågor på strategisk nivå.

Rådet behandlar inte ärenden som avser enskild person eller operativa frågor.

Rådets uppgifter

§ 3 I sin verksamhet ska Göteborgs Stads trygghetsråd

- Bevaka de trygghetsfrämjande och brottsförebyggande frågorna utifrån perspektiven trygghet, säkerhet och stadsmiljö.
- Arbeta omvärldsbevakande och analyserande.
- Följa upp utvecklingen av det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande programmet och vid behov ta initiativ till revidering.
- Initiera dialog/samverkan med aktörer på regional och nationell nivå.
- Framföra önskemål och ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar till berörda huvudmän inom staden.
- Vara forum för strategiskt samråd och agera som rådgivande instans för kommunen i strategiska frågor.
- Vara forum för samråd i planeringsprocesser.
- Avge yttranden och vara kommunal remissinstans
- Samverka med kommunstyrelsens övriga råd samt ungdomsfullmäktige och studentforum.

- Verka för erfarenhetsutbyte mellan lokal och central nivå gällande trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete

Till rådet är det kopplat ett medlemskap i Nordic Safe Cities.

Rådets sammansättning

- § 4 Rådet består av 14 ledamöter och 2 ersättare. Ledamöterna och ersättarna utses av kommunstyrelsen för en period av fyra år räknat från den 1 januari året efter då allmänna val av kommunfullmäktige ägt rum.

Rådets sammansättning är följande:

- Kommunstyrelsens presidium samt 2 ersättare som utses av presidiet.
- 11 ledamöter på tjänstepersonsnivå för relevanta aktörer i det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet, varav:
 - 4 ledamöter från myndigheter med uttalat ansvar inom trygghetsfrämjande och/eller brottsförebyggande arbetet
 - 2 ledamöter från näringslivet
 - 2 ledamöter från akademien
 - 3 ledamöter från civilsamhällets organisationer, varav minst 1 ledamot företräder en organisation med huvudsakligt fokus på kvinnor och/eller tjejer
- Organisationerna/myndigheterna nominerar ledamöter till stadsledningskontoret för beredning inför kommunstyrelsebeslut

Respektive ledamot ansvarar för att vid eventuell frånvaro skicka annan behörig från sin organisation/myndighet.

Ledamöter utsedda av kommunstyrelsen har rätt att ta med en politisk sekreterare till rådets möten.

Följande krav ställs på organisationer som kan komma i fråga för representation i Göteborgs Stads trygghetsråd; Organisationen ska vara förenlig med de kriterier som anges i Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället.

Ytterligare personer utöver rådets ordinarie ledamöter kan adjungeras vid behov.

Rådets arbetsformer

- § 5
- Kommunstyrelsen utser ordförande i rådet.
 - Rådet utser inom sig förste och andre vice ordförande.
 - Rådet utser inom sig arbetsutskott.

- Rådet sammanträder på eget initiativ och efter kallelse av ordföranden.
- Kallelse med föredragningslista ska vara utsänd senast en vecka innan sammanträdesdagen.
- Beslut om adjungering fattas av rådet.
- Rådet kan till sammanträde inbjuda företrädare för förvaltningar/bolag och nämnder/styrelser.
- Stadsledningskontoret står för rådets sekreterarservice.
- Protokoll från rådets sammanträden ska sändas till samtliga ledamöter och ersättare samt, efter rådets beslut, till de myndigheter och organisationer som berörs av innehållet.

Rådet gör årligen en uppföljning av sina uppgifter, sammansättning och arbetsformer och reviderar vid behov. Sekreteraren bistå i beredning av uppföljningen.

Samverkansöverenskommelse mellan Polisområde Storgöteborg och Göteborgs Stad

Trygg i Göteborg

Parter

Polisområde Storgöteborg och Göteborgs Stad.

Bakgrund

Lokalt trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i samverkan är en viktig samhällsangelägenhet. En förutsättning för ett effektivt och långsiktigt sådant arbete är att berörda parter kontinuerligt utvecklar fungerande samverkansformer som byggs upp utifrån aktuella problem och förutsättningar. I betänkandet "Kommuner mot brott", SOU 2021:49, föreslås en ny lag om kommunernas ansvar för brottsförebyggande arbete. Av förslaget framgår bland annat kommunens ansvar för kunskapsbaserat lägesbilsarbete, att ta initiativ till samverkan samt samordna det brottsförebyggande arbetet inom sitt geografiska område.

2010 tecknade Göteborgs Stad och Polisområde Storgöteborg en central och ett flertal lokala överenskommelser om samverkan enligt det nationella konceptet för samverkan mellan polis och kommun i det lokala brottsförebyggande arbetet. 2018 reviderades den centrala överenskommelsen och ersatte samtliga lokala överenskommelser. Den centrala överenskommelsen beskrev formerna för samverkan. Besluten om prioriteringar och åtgärder fattades av styrgrupper på stadsdelsnivå.

År 2021 skedde en omorganisation i Göteborgs Stad från stadsdelsnämnder till facknämnder. Ansvaret för att samordna det lokala trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet ålades de fyra socialnämnderna. Andra nämnders och styrelsers ansvar i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet förtydligades i deras reglementen. Denna överenskommelse är reviderad utifrån omorganisationen.

Överenskommelse

Polisområde Storgöteborg och Göteborgs Stad sluter härmed en ny överenskommelse om samverkan i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Samverkan benämns Trygg i Göteborg. Respektive lokalpolisområde och socialförvaltning samverkar utifrån sitt geografiska och nämndspecifika ansvar och involverar relevanta interna och externa aktörer.

Syfte och mål

Överenskommelsens syfte är att möjliggöra en strukturerad, likvärdig och kunskapsbaserad samverkan. Målet är att öka tryggheten och minska brottsligheten i Göteborg.

Process för trygg i-arbetet

Kunskapsbaserat lägesbilsarbete

Gemensamma lägesbilder tas fram vartannat år på stadsområdes- och hela staden-nivå enligt ett systematiskt kunskapsbaserat arbetssätt. Utöver de långsiktiga lägesbilderna görs lägesbilder vecko- och kvartalsvis. Lägesbilderna styr beslut om prioriteringar och åtgärder. Se processkarta för utförligare beskrivning av arbetssättet. (Länk i bilagan.)

- **Kartläggning:** Samla in och sammanställa information.
- **Lägesbild och prioritering:** Sammanställa stadsområdets lägesbild och besluta om prioriterade problemområden.
- **Orsaksanalys:** Identifiera bakomliggande orsaker till prioriterade problem.
- **Åtgärder:** Besluta om åtgärds-, kommunikations- och uppföljningsplan samt genomföra åtgärder.
- **Uppföljning:** Följa upp genomförda åtgärder samt arbetsprocessen.
- **Återkoppling:** Sprida lägesbilder, planerade och genomförda åtgärder med mera.

På stadsområdesnivå sker avstämningar varje vecka, kvartal och år för att skapa en gemensam bild av nuläget och följa upp hur arbetet går, i syfte att eventuellt föreslå agerande. På hela staden-nivå sker avstämningar halvårs- och årsvis.

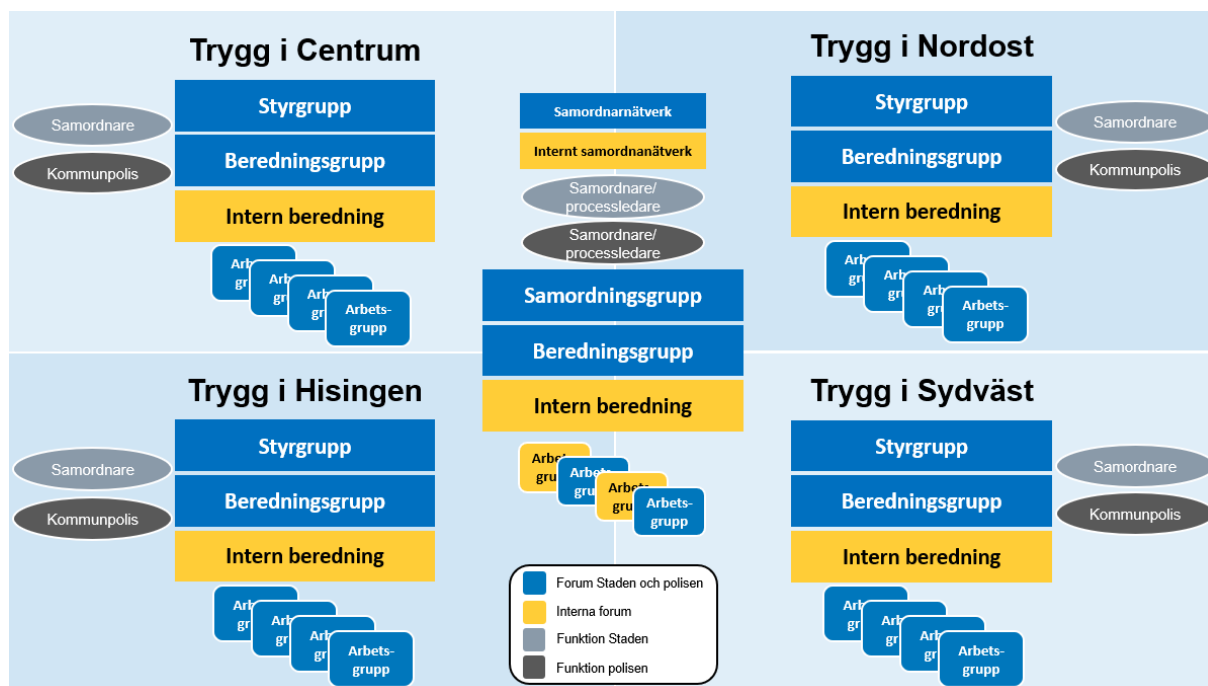
Årlig hearing

Varje år träffas polisområde Storgöteborg och Göteborgs Stad för att få en aktuell bild av trygg i-arbetet och över brotts- och otrygghetsproblematiken samt för att utbyta lärdomar och kraftsamla inför kommande år.

Medborgarlöften

Utifrån beslutade prioriteringar och åtgärder tecknar polisen medborgarlöften där de lovar medborgarna att göra olika aktiviteter i syfte att öka tryggheten och minskar brottsligheten. Medborgarlöften kommuniceras tillsammans med socialförvaltning Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, som samtidigt berättar om trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder som Staden kommer att genomföra. Se [polisens webbsida](#) för mer information om medborgarlöften.

Organisation för trygg i-arbetet

På stadsområdesnivå finns styrgrupp, beredningsgrupp och arbetsgrupper. På hela staden-nivå finns samordningsgrupp, beredningsgrupp och arbetsgrupper. I styr- och samordningsgrupper möts chefer med geografiskt samordningsansvar. Utöver det sker en intern beredning så att båda parter kan svara för hela sin organisation. Se bilagan för utförligare beskrivningar, bland annat syfte, uppgifter och deltagare.

På stadsområdesnivå finns utsedda funktioner med syfte att samordna och driva på stadsområdets trygg i-arbete. På hela staden-nivå finns utsedda funktioner för samordning och processledning. Samordningsfunktionerna möts i interna och gemensamt samordnarnätverk för att främja kvalitet och likvärdighet i arbetet. Se bilagan för utförligare beskrivningar. Bilagan kan justeras efter beslut i samordningsgruppen.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning av denna överenskommelse görs 2024 och därefter vartannat år. Utvärdering av denna överenskommelse görs 2026 och därefter vart fjärde år.

Giltighetstid

Överenskommelsen löper tills vidare. Vardera part har rätt att säga upp eller omförhandla överenskommelsen. Uppsägning och omförhandling anmäls av parten till möte med samordningsgruppen. Överenskommelsen upphör därefter att gälla från nästkommande möte. Vid omförhandling fattar samordningsgruppen beslut om ändringar.

Göteborg 2 juni 2022

Erik Nord
Polisområdeschef Storgöteborg

Eva Hessman
Stadsdirektör Göteborgs Stad

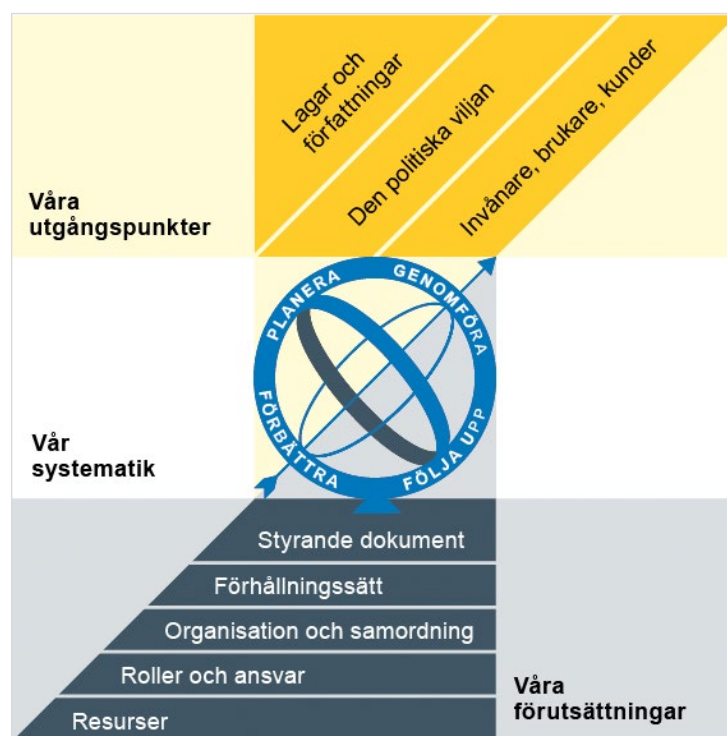
Göteborgs Stads inriktning för deltagande i Nordic Safe Cities

Reglerande styrande dokument

Policy
► Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Dokumentnamn: Göteborgs Stads inriktning för deltagande i Nordic Safe Cities			
Beslutad av: Kommunstyrelsen	Gäller för: Nämnder och styrelser samt Göteborgs Stads trygghetsråd	Diarienummer: 0533/20 (0044/22)	Datum och paragraf för beslutet: 2020-11-25 §984
Dokumentsort: Riktlinje	Giltighetstid: Tillsvidare	Senast reviderad: 2023-02-21	Dokumentansvarig: Avdelningschef Trygghet och Samhälle, stadsledningskontoret
Bilagor: [Bilagor]			

Innehåll

Inledning	3
Syftet med denna riktlinje.....	3
Vem omfattas av riktlinjen	3
Bakgrund	3
Lagbestämmelser	3
Koppling till andra styrande dokument	3
Vägledning och avsteg.....	4
Riktlinje	4
Om Nordic Safe Cities	4
Syfte och mål med stadens deltagande	4
Stadens fokusområden	4
Organisation	5
Ansvarsfördelning och informationsspridning	5
Ekonomi och resurser	5
Utvärdering och översyn	6

Inledning

Syftet med denna riktlinje

Syftet med denna inriktning är att tydliggöra Göteborgs Stads deltagande i Nordic Safe Cities. Inriktningen tar upp syfte, bakgrund, stadens fokusområden, ansvarsfördelning, informationsspridning, ekonomiska konsekvenser samt bestämmelser om utvärdering och översyn av stadens samarbete med Nordic Safe Cities. Inriktningen utformas med avsikt att ge ett stöd till dem som agerar för Göteborgs Stad.

Vem omfattas av riktlinjen

Denna riktlinje gäller tillsvidare för de verksamheter inom Göteborgs Stads nämnder och styrelser som arbetar med trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. Inriktningen riktar sig även till ledamöter som arbetar inom Göteborgs Stads trygghetsråd.

Bakgrund

I kommunfullmäktiges budget för 2020 fastställs att ett trygghetsråd ska bildas och att ett medlemskap i Nordic Safe Cities ska vara kopplat till detta. I enlighet med Policy och riktlinjer för internationellt samarbete i Göteborgs Stad ska en inriktning, tidigare kallat positionspapper, tas fram för stadens relationer med internationella organisationer/nätverk. I enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för styrande dokument motsvarar en inriktning stadens definition för riktlinje.

Lagbestämmelser

Såväl trygghetsskapande som brottsförebyggande arbete är något som inryms i det som utgör en kommuns uppdrag enligt den allmänna kompetensbestämmelsen i 2 kap. 1 § KL.

När det gäller det brottsförebyggande arbetet så finns inte någon uttalad uppgift för kommunerna i lagstiftningen för detta. När det gäller det brottsförebyggande arbetet så finns inte någon uttalad uppgift för kommunerna i lagstiftningen för detta, men ett lagförslag har presenterats för kommunernas ansvar och lagen föreslås träda i kraft 1 juli 2023.

Koppling till andra styrande dokument

Koppling finns till

- Policy och riktlinjer för internationellt samarbete i Göteborgs Stad
- Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2022-2026
- Riktlinje för arbetet mot våldsbejakande extremism och radikalisering
- Handlingsplan för att inga områden ska vara särskilt utsatta 2025

Vägledning och avsteg

Avsteg från riktlinjen ska motiveras och dokumenteras i protokoll för Göteborgs stads Trygghetsråd.

Riktlinje

Om Nordic Safe Cities

Nordic Safe Cities är en ideell organisation som verkar för att skapa säkra och motståndskraftiga städer i Norden. Organisationen strävar efter att identifiera, förnya, sprida och dela de bästa metoderna och stödja medlemsstäder för att utveckla nya lösningar på sina lokala utmaningar inom trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete.

Nordic Safe Cities bygger på nordiska värderingar av demokrati, yttrandefrihet, jämlikhet, ömsesidig respekt och förtroende för att motverka extremistiskt våld och hat. Syftet är att skapa säkra städer, stå emot uppkomsten av polarisering och skydda medborgarna från extremistiskt våld, hat och rädsla.

Organisationen samarbetar även med internationella partner om global fred och säkerhet.

Nordic Safe Cities initierades av Nordiska ministerrådet 2016.

Syfte och mål med stadens deltagande

Göteborg Stads syfte med att delta i Nordic Safe Cities är primärt kompetenshöjande och omvärldsbevakande. Deltagande ger särskilt möjlighet till kunskapsinhämtning och erfarenhetsutbyte i ett nordiskt perspektiv. Genom organisationen får Göteborgs Stad även ta del av evidensbaserad forskning som kan användas i stadens egen verksamhetsutveckling.

Målet med medlemskapet är att utbyta kunskap om metoder och arbetssätt, få nya infallsvinklar i arbetet samt ett bredare kontaktnät.

Deltagandet är i enlighet med stadens ställningstagande för ett aktivt internationellt samarbete för att på bästa sätt tillvarata möjligheter och möta utmaningar. Det är även i enlighet med målet att beakta utvecklingen i omvärlden i det löpande arbetet inom alla dess verksamhetsområden.

Stadens fokusområden

Utgångspunkten för Göteborgs Stads arbete i Nordic Safe Cities är att det ska utgå från kommunfullmäktiges budget och övriga styrdokument inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.

Ett av stadens fokusområden med medlemskapet är att skapa strategisk samverkan kring trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete i ett lokalt perspektiv. Med anledning av detta är Göteborgs Stads trygghetsråd kopplade till medlemskapet.

Organisation

I kommunfullmäktiges budget för 2020 framgår att medlemskapet i Nordic Safe Cities ska vara kopplat till Göteborgs Stads trygghetsråd. Detta innebär:

- Att ansvariga tjänstepersoner på stadsledningskontoret löpande ska informera Göteborgs Stads trygghetsråd vilka aktiviteter som finns tillgängliga inom Nordic Safe Cities.
- En möjlighet för ledamöter i Göteborgs Stads trygghetsråd att delta i aktiviteter som anordnas av Nordic Safe Cities

De ledamöter av Göteborgs Stads trygghetsråd som vill delta i Nordic Safe Cities kompetenshöjande och samverkande aktiviteter, ska innan deltagande kontakta sekreteraren för rådet.

Ansvarsfördelning och informationsspridning

Engagemanget i Nordic Safe Cities baseras på ett ”hela staden perspektiv”. De tjänstepersoner som är engagerade inom stadens deltagande värderar vilka möten som det finns ett värde av att delta i utifrån agenda för mötet och möjliga lärdomar och samarbeten för staden.

Göteborgs stads trygghetsråd tar årligen fram fokusområden för stadens engagemang i Nordic Safe Cities. Fokusområdena är ett av underlagen till den handlingsplan som årligen tas fram av stadsledningskontoret. Handlingsplanen ska innehålla:

- En beskrivning av Göteborgs stads prioriterade frågor inom nätverket för kommande år
- En beskrivning av hur engagemanget återkopplas till den egna organisationen samt till övriga intressenter i staden.

Stadsledningskontorets avdelning för Trygghet och Samhälle ansvarar för att redovisa stadens engagemang för Göteborgs Stads trygghetsråd och kommunstyrelsen. Relevant information om stadens engagemang ska spridas till berörda verksamheter samt publiceras löpande på intranätet. Det kan även publiceras i stadens övriga prioriterade kanaler.

Ekonomi och resurser

Kostnaden för att delta i Nordic Safe Cities uppgår till ca 150 000 kr årligen, vilket bekostas inom ramen för stadsledningskontorets budget. Kostnaden innefattar bland annat en deltagaravgift samt deltagande i seminarier och konferenser, rådgivning och stöd i stadens prioriterade frågor, samt möjlighet att kommunicera stadens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete inom Nordic Safe Cities kanaler.

Eventuella ytterligare omkostnader för att delta i aktiviteter som anordnas av Nordic Safe Cities, hanteras av deltagande förvaltning/bolag/organisation.

Samordning sker från stadsledningskontoret och förvaltningar/bolag med uppdrag kopplat till stadens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete deltar utifrån sina expert- och ansvarsområden.

Utvärdering och översyn

En samlad avrapportering och analys av stadens medverkan i Nordic Safe Cities ska göras årligen till Göteborgs Stads trygghetsråd samt vart tredje år till kommunstyrelsen i samband med en eventuell revidering av inriktningen. I avrapporteringen ska framgå vad man uppnått genom engagemanget i organisationen. Eventuella förändringar i inriktningen ska baseras på avrapporteringen och Göteborgs Stads trygghetsråds strategiska samverkansdialoger.